

(สำเนา)

รับที่ ๙/๒๕๖๒ วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กระทู้ถามที่ ๐๐๙

วุฒิสภา

๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ปัญหาการบริหารจัดการศาสนสมบัติของวัด

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

ด้วยที่ผ่านมามีการบริหารจัดการศาสนสมบัติของวัดต่าง ๆ ประสบปัญหาหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการจัดการผลประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์อันเป็นศาสนสมบัติของวัด เนื่องจากวัดเป็นนิติบุคคล มีเจ้าอาวาสทำหน้าที่จัดการวัด และตั้งไวยาวัจกรหรือผู้จัดประโยชน์ของวัด เป็นผู้ดูแลและจัดการศาสนสมบัติของวัดในเรื่องต่าง ๆ ทั้งการให้เช่าที่ดินและอาคาร ซึ่งในทางปฏิบัติเจ้าอาวาส จะแต่งตั้งผู้จัดประโยชน์ของวัดในรูปแบบกรรมการวัดให้เป็นผู้ดูแลและมีส่วนร่วมในการบริหารวัด และโดยทั่วไปแล้วเจ้าอาวาสจะแต่งตั้งบุคคลที่มีความใกล้ชิดหรือเป็นเครือญาติมาทำหน้าที่เป็นกรรมการวัดอันนำมาซึ่งปัญหาการใช้หน้าที่อำนาจแสวงหาผลประโยชน์จากศาสนสมบัติของวัดโดยมิชอบให้แก่ตน หรือพวกพ้อง ซึ่งเป็นปัญหาที่อาจทำให้พุทธศาสนิกชนจำนวนมากเกิดความเสื่อมศรัทธาในพระภิกษุ สร้างความเสียหายให้แก่องค์กรสงฆ์และพระพุทธศาสนาในภาพรวมได้ ดังกรณีการบริหารจัดการศาสนสมบัติของวัดอรัญญิกาวาส อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี มีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้

วัดอรัญญิกาวาสซึ่งเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์อาคารพาณิชย์ จำนวน ๕๑ คูหา เลขที่ ๘๗๐/๑ ๕๑ และอาคารห้างสรรพสินค้า เลขที่ ๘๗๐/๕๒ บนโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๐๑ ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ได้ทำสัญญาให้เช่าแก่บริษัทเอกชนรายหนึ่งซึ่งกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติกับเจ้าอาวาส โดยมีกำหนดระยะเวลาเช่า ๓๐ ปี ตั้งแต่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ - ๑๔ ธันวาคม ๒๕๙๑ กำหนดชำระค่าเช่าเป็นรายเดือน อาคารพาณิชย์ค่าเช่าเดือนละ ๕๐๐ - ๗๐๐ บาทต่อห้อง ส่วนอาคารห้างสรรพสินค้าค่าเช่าเดือนละ ๑๕,๐๐๐ - ๒๕,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินค่าเช่าตลอดอายุการเช่าทั้งสิ้น จำนวน ๑๐,๘๐๐,๐๐๐ บาท และ ๗,๒๐๐,๐๐๐ บาท ตามลำดับ ทั้งยังให้ค้ำประกันว่าเมื่อครบกำหนดอายุตามสัญญาแล้ว วัดจะให้บริษัทดังกล่าวเช่าอาคารพาณิชย์และอาคารห้างสรรพสินค้าต่อไปอีกเป็นระยะเวลา ๓๐ ปี ตั้งแต่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๙๑ - ๑๔ ธันวาคม ๒๖๒๑ รวมเป็นระยะเวลา ๖๐ ปี โดยกำหนดชำระค่าเช่าเป็นรายเดือน อาคารพาณิชย์ค่าเช่าเดือนละ ๘๐๐ บาทต่อห้อง ส่วนอาคารห้างสรรพสินค้าค่าเช่าเดือนละ ๔๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินค่าเช่าทั้งสิ้น จำนวน ๑๔,๔๐๐,๐๐๐ บาท และ ๑๐,๘๐๐,๐๐๐ บาท ตามลำดับ โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้เช่ารายเดิมได้เช่าต่อ ต่อมาบริษัทผู้เช่าดังกล่าว

ไปดำเนินการ...

ไปดำเนินการทำสัญญาให้เช่าช่วง โดยเรียกรับค่าสิทธิการเช่าและค่าเช่ารายเดือนจากผู้เช่ารายเดิม เป็นผลประโยชน์ตอบแทนเกินกว่าที่ดินจ่ายค่าเช่าให้แก่วัดเป็นจำนวนเงินที่สูงมาก การกระทำของ วัดอรัญญิกาวาสส่อให้เห็นว่าเป็นการไม่รักษาผลประโยชน์อันพึงมีพึงได้จากศาสนสมบัติของวัด ที่ควรจะนำไปบำรุงสืบสานพระพุทธศาสนาต่อไป แต่กลับปล่อยให้ผลประโยชน์ดังกล่าวไปตกแก่บริษัท ผู้เช่าที่กรรมการของบริษัทมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติกับเจ้าอาวาสและกรรมการวัดบางคน โดยที่บริษัท ผู้เช่ามิได้ลงทุนแต่ประการใด

ต่อมาผู้เช่ารายเดิมได้ร้องเรียนไปยังสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งได้รับคำชี้แจงว่า การจัดทำสัญญาเช่าอาคารพาณิชย์ของวัดอรัญญิกาวาสสามารถดำเนินการได้ เนื่องจากคณะกรรมการ กฤษฎีกาได้เคยให้ความเห็นตามเรื่องเสรีจที่ ๕๗/๒๕๒๘ ว่าการเช่าอาคารซึ่งปลูกสร้างเกินกว่าสามปี วัด ไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้วย “การเช่าอาคาร” ไม่อยู่ในบังคับ ตามข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ถ้าประสงค์จะให้รวมถึงการเช่าอาคารด้วย ก็ให้กำหนดไว้เช่นเดียวกับข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงฉบับเดียวกันว่า “การให้เช่าที่ดินหรืออาคาร”

จากความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงเป็นช่องว่าง เปิดโอกาสให้วัดต่าง ๆ สามารถนำ อาคารอันเป็นศาสนสมบัติของวัด ไปให้เครือญาติหรือบุคคลใกล้ชิดเช่า นำไปหาผลประโยชน์ตอบแทนเกิน กว่าที่ได้จ่ายค่าเช่าให้แก่วัดเป็นจำนวนเงินที่สูงมาก

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการผลประโยชน์ของวัดเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการนำรายได้ไปทำนุบำรุงวัดเพื่อสืบสานพระพุทธศาสนา เป็นการสร้างความ เลื่อมใสและศรัทธาให้บังเกิดแก่พุทธศาสนิกชน จึงขอเรียนถามว่า

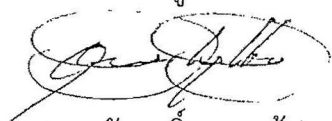
๑. รัฐมีมาตรการในการกำกับดูแล และตรวจสอบเจ้าอาวาสและกรรมการวัดในการจัดการ ผลประโยชน์จากศาสนสมบัติของวัด เพื่อให้วัดสามารถจัดการได้อย่างถูกต้อง โปร่งใส โดยคำนึงถึง ผลประโยชน์สูงสุดของวัด และป้องกันมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดรับผลประโยชน์โดยมิชอบจากศาสนสมบัติของวัด หรือไม่ว่างไร

๒. รัฐมีนโยบายจะแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความ ในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ เพื่อให้ “การเช่าที่ดินหรืออาคาร” ระยะเวลาการเช่าเกินสามปี จะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อเป็นการกำกับดูแล ให้วัดได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอย่างเป็นธรรมจากศาสนสมบัติของวัดหรือไม่ อย่างไร

ขอให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สำเนาถูกต้อง

(นายอัมฤทธิ์ เกตุแก้ว)

ผู้อำนวยการสำนักงานการประชุม

(ลงชื่อ) พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม

(สมเจตน์ บุญถนอม)

สมาชิกวุฒิสภา

จิระกัญญา/พิมพ์

วัชร / ทาน